

Ko e fetaulaki fāinoa mo e COVID-19

Ko e me'a 'oku fiema'u ke ke 'ilo'i'

'Oku faka'uhinga'i 'a e fetaulaki fāinoa ko ha taha na'a ne fetaulaki fesiofaki mo ha taha na'a ne lolotonga ma'u 'a e COVID-19 'i he taimi na'e fai ai 'a e fetaulaki', 'o si'i hifo 'i he miniti 'e 15 'i ha uike 'a hono tātānaki 'o e fetaulaki ko iá pe si'i hifo 'i he houa 'e 2 ha'ane 'i ha feitu'u 'oku tātāpuni, fakataha mo e toko taha ko ia 'oku ne ma'u 'a e COVID-19. 'E ala kau heni 'a e kau ngāue tokangaekina 'o e mo'ui', kau mahaki kehé, pe kau 'a'ahi na'a nau 'i ha feitu'u tatau ki hono tokangaekina 'o e mo'ui', ko ha keisi, 'oku tātāpuni, ka ki ha ngaahi taimi nounouange 'i he ngaahi vaha'a taimi ko ia 'oku fiema'u ki he fetaulaki vāofi'. Ko e ngaahi tūkunga tātāpuni kehé 'e ala kau ai 'a e ngaahi 'apiakó pe ngaahi 'ofisi'.

'Oku 'ikai ke fiema'u 'a e kau fetaulaki fāinoa ke nau takitaha fakamavahe'i kinautolu 'i honau ngaahi 'api' tukukehe ka nau ka ma'u 'a e ngaahi faka'ilongá.

Vakai'i e ngaahi faka'ilongá pea kumi tokoni kapau te nau 'asi hake

Ko kinautolu ko ia 'a e kau fetaulaki fāinoa 'oku totonu ke nau vakai'i na'a 'asi hake 'ae ngaahi faka'ilongá 'i ha vaha'a taimi 'aho' 'e 14 hili 'enau fetaulaki fāinoa mo e toko taha ko ia 'oku ne ma'u 'a e COVID-19.

Ko e ngaahi faka'ilonga ke siofi' 'oku kau ai 'a e:

- mofi
- tae
- mamahi e kiá
- nounou e mānavá (faingata'a e mānavá).

Ko e ngaahi faka'ilonga tokamu'a kehe ke siofi' ko e ongo'i mokosia, felāngaaki e sinó, mamahi e kiá, langa-'ulu mo e fofonu pe tetenga'ia.

Kapau 'e 'asi e ngaahi faka'ilongá, 'alu 'o sivi

Kapau 'e 'asi e ngaahi faka'ilongá:

- Feinga ke sivi. Ke faka'eke'eke fekau'aki mo e sivi':
 - Tā ki he laine-ta'emamotu 'a e healthdirect 'i he **1800 022 222**. 'I ho'o taá, talaange kiate kinautolu ko e toko taha fetaulaki fāinoa koe.
 - Tā ki ho'o toketā 'i ho feitu'u ke 'ai ha'o 'apoinimeni ki he sivi COVID-19 pea talaange kiate kinautolu ko e toko taha fetaulaki fāinoa koe.
 - 'Alu ki he kiliniki [COVID-19 clinic](http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/covid-19/Pages/clinics.aspx) ofi taha atú (www.health.nsw.gov.au/Infectious/covid-19/Pages/clinics.aspx). 'I he taimi te ke a'u ai', tala leva ki he kau ngāue'aki ko e toko taha fetaulaki fāinoa koe 'o ha taha 'oku ne ma'u 'a e COVID-19.
- Muimui ki he fale'i 'i he fakahinohino ki he [home isolation guidance for people suspected to have COVID-19 infection](http://www.health.nsw.gov.au/Infectious/factsheets/Pages/advice-for-suspected.aspx) (fakamavahe'i 'i 'api' ma'ae kakai 'oku mahalo'i 'oku nau ma'u 'a e mahaki COVID-19) (www.health.nsw.gov.au/Infectious/factsheets/Pages/advice-for-suspected.aspx).

Fakatokanga: Kapau 'oku ke 'alu ke sio ki ha toketā, tui ha maasi (mask) faitafa lolotonga ho'o 'alu ki ai'. 'Oku totonu ke ke lue hangatonu ki he toketa'a pe kiliniki COVID-19 (ka faingamālie) pē 'i ha kā palaiveiti. 'Oku fale'i koe 'e he Potungāue Mo'ui 'a NSW ke 'oua te ke ngāue'aki 'a e ngaahi me'alele uta pāsese ma'ae kakai.

Kapau 'oku ke puke lahi pea ko ha me'a fakafokifā, oku totonu leva ke ke tā ki he 000. Tala ki he kau ngāue 'a e me'alele uta-mahaki' (ambulance) ko e toko taha fetaulaki fāinoa koe.

Ke faingamālie faka'ilekitulōnika ki he tohi-ngāue ni, kātaki 'o hulu'i (scan) 'a e faka'ilonga fakapulipuli QR.

